

**Програмові вимоги з навчальної дисципліни
«Актуальні проблеми договірної права»
для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня освіти
за освітньо-науковою програмою «Право» спеціальності 081 «Право»
на 2025 – 2026 н. р.**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО
РОЗУМІННЯ КАТЕГОРІЇ ДОГОВОРУ У ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ**

Тема 1. Історико-правові та гносеологічні передумови до формування поняття «договір» у праві та законодавстві.

Формування теорії договору у Стародавньому Римі. Розуміння сутності договору та його значення в період раннього та пізнього середньовіччя (V-поч. XII ст.). Розуміння сутності договору в період кодифікації законодавства Франції та Німеччині (XIX ст.).

Підходи до розуміння поняття «договір» у вітчизняній приватноправовій доктрині.

Тема 2. Підходи до розуміння договору.

Договір як юридичний факт. Договір як правовідношення. Договір як нормативний документ. Договір як форма реалізації цивільної правосуб'єктності учасників цивільних правовідносин.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
ПРИНЦИПИ ТА МЕХАНІЗМИ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН**

Тема 3. Принципи договірної регулювання цивільних правовідносин у механізмі правового регулювання.

Поняття та значення принципів. Місце принципів у механізмі правового регулювання.

Система принципів договірної права за цивільним законодавством України. Зміст принципів справедливості, добросовісності й розумності в договірних зобов'язаннях. Принцип свободи в договірному праві України. Принцип неприпустимості зловживання правом у договірних зобов'язаннях.

Принципи Європейського договірної права.

Тема 4. Роль договору у структурі механізму регулювання цивільних правовідносин.

Теоретико-правове розуміння категорії «механізм правового регулювання». Елементи механізму правового регулювання договірних відносин. Договір як один із елементів механізму правового регулювання цивільних правовідносин.

Тема 5. Правове регулювання цивільно-правових договорів.

Загальні положення правового регулювання цивільно-правових договорів. Міжнародні акти та цивільно-правове регулювання договорів. Звичаї, звичаї ділового обороту, вимоги, що звичайно ставляться у правовому регулюванні договорів. Роль типових договорів у регулюванні цивільно-правових договорів. Застосування норм договірної права за аналогією. Тлумачення норм договірної права.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРОБЛЕМИ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ДОГОВОРІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ

Тема 6. Доктринальні питання систематизації договорів

Принципи систематизації цивільно-правових договорів та їх класифікаційні утворення.

Класифікації договорів.

Тема 7. Типи договорів та їх цивільно-правова характеристика

Публічний договір. Договір приєднання. Договір на користь третіх осіб. Попередній договір. Непоіменовані договори. Змішані договори. Договори за участю споживачів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ДОГОВІР ЯК ПІДСТАВА ВИНИКНЕННЯ ПРАВОВІДНОШЕННЯ

Тема 8. Умови чинності договору.

Поняття та ознаку договору як підстави виникнення правовідношення. Воля та волевиявлення в договорі. Форма правочину як умова його чинності. Зміст правочину та його тлумачення.

Тема 9. Порядок укладення договору.

Поняття укладення договору. Порядок і способи укладення договору. Особливості укладення окремих видів договорів.

Тема 10. Недійсність договору.

Підстави визнання правочину-договору недійсним. Правові наслідки недійсності договору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ДОГОВІР ЯК ПРАВОВІДНОШЕННЯ

Тема 11. Зміст договору.

Договірні умови. Види договірних умов. Особливості істотних умов та їх співвідношення з іншими договірними умовами.

Тема 12. Сторони в договорі.

Поняття та склад суб'єктів договірної правовідношення. Договір і треті особи. Динаміка суб'єктного складу договору.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ДИНАМІКА УКЛАДЕНОГО ДОГОВОРУ

Тема 13. Виконання договору.

Поняття, загальні умови та засади виконання договірних зобов'язань. Елементи належного виконання договірних зобов'язань. Підтвердження виконання договірних зобов'язань.

Тема 14. Забезпечення виконання договору.

Загальні засади забезпечення виконання договірних зобов'язань. Функції видів забезпечення виконання зобов'язань. Класифікація видів забезпечення виконання зобов'язань. Види забезпечення виконання зобов'язань як забезпечувальні та охоронні міри. Види забезпечення виконання зобов'язань як способи захисту прав кредитора у договірному зобов'язанні. Акцесорність – наслідок захисної природи видів забезпечення виконання зобов'язань. Співвідношення забезпечень з мірами цивільно-правової відповідальності та мірами оперативного впливу. Майнові (речові) забезпечення. Особисті (зобов'язальні) забезпечення.

Тема 15. Зміна та розірвання договору.

Поняття зміни та розірвання договору та їх правові підстави. Правове регулювання відмови від виконання договору та його розірвання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ЧИ НЕНАЛЕЖНЕ ВИКОНАННЯ УМОВ ДОГОВОРУ

Тема 16. Форми договірної відповідальності.

Поняття цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності.

Відшкодування шкоди. Сплата неустойки. Проценти за грошовим зобов'язанням. Інші наслідки порушення умов договору.

Тема 17. Підстави та умови договірної відповідальності.

Порушення умов договору як підстава договірної відповідальності. Причинний зв'язок як умова договірної відповідальності. Вина як умова договірної відповідальності. Обставини, що впливають на відповідальність боржника.